

**Syntaxis Joa[n]nis Despauterij Niniuit[a]e Berga[rum] diui
Guinnoci ludimagistri**

**Spauter, Johannes de
Argentorati, Anno, M. D. XV.**

De relatiuo Regula oratoria. Quando relatiuo præcedens subdis, eodem
Ponatur casu. quia verbo dantur eidem. Que[m] scribo libru[m] bonus est
ego rectius aio Q[ue] libru[m] que[m], vix tolerandu[m], ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70853)

sæpe uerū est, plerūq; tñ ut in generibus, pbauimus. etiā in eodē genere qd alias haberēt repiunt. nā Valla dicit sector q significat &c. sic Quintilianus & alij. Ad adiectiua uideo aliqñ relationē fieri p substantiua, qualitatē ipam dicēte qd abstractū uocāt, id primus notauit (qñtū scio) ut alia multa. Hora. in saty. vi. loquens de patre suo. Ipse mihi custos incorruptissimus oēs Circū doctores aderat. quid multa: pudicū (Qui primus uirtutis honos) seruabat ab omni Nō solū factu, uerū opprobrio quoq; turpi, qui subaudi pudor, & nota patrē optimū qualē iam difficulter inuenires. Regula intelligit de relatiua substantiæ, p quo Notādū, qd relatiuū, & quæ eius diuisio.

Relatiuū est illud qd rem ante latā iterū refert, ut cui cū dico, uideo Ioānē cui faueo. Relatiuū est duplex, substantiæ & accidentis. Relatiuū substantiæ est illud qd añcedēs substantiū refert, q sunt, q q qd nō q; singularis numeri nec qd, is suus ipse sui, ille, idē, alius, alter, reliquus & cetera, ceterū, sic Frācisus Niger. Regula autē nostra solū intelligit de q q qd, is, ipse, ille, idē. Ideo autē in sili casu nō semper ponunt, q; a diuersis ybis plerūq; regunt. Relatiuū accidentis est illud qd añcedēs adiectiuū refert, ut adiectiuū, qd addo, pter iā dicta ueluti Cæsar ē iustus q̄lis rex, & hæc cū añcedētibus semp cōueniūt in casu, ait Lācilottus, q; a uix dicit, Cæsar est iustus qualē uideo eē regem, consulant docti. ipse exemplum hoc nō ponit nec simile. Quaslis sine talis frequēissime ponit, nec pcedēte adiectiuo, licet Niger uideatur in dicta diffinitōe abnuere. Quinti. viij. Quis em̄ nō sabet uasculū aliqd q̄le nunq; uiderit, facit, sed pōt intelligi tale, qd elegātius subicit, quot, quotuplus, q̄tuplex, tot, q̄tus, quātus, tātus, talis, q̄lis. Quotēnis docti raro utunt, licet Priscianus ponat biēnis, triēnis, septēnis & septuēnis lecta sunt. At totēnis, totuplus, totuplex, latinis sunt ignota, uerū de his als. Nūc ad id qd dicere uolo redeūdū est, relatiuū accidentis cū sequenti formabit, ut lena est impura q̄le scortū. Hora. tñ licēter dixit in epodo. Sed incitat pectus & māmē putres eqna quales ubera. Notauit eandē rem Nebriffensis. Alexander ponit relationē internā & externā, siue (ut ipse loquit) intrinsecā & extrinsecam, sed nihil ad grāmaticū, ideo supersedeo.

De relatiua Regula oratoria.

Quando relatiua præcedens subdis, eodem

Ponatur casu, quia verbo dantur eidem.

Quē scribo librū bonus est ego rectius aio

Q; librū quē, vix tolerandū, sed lege profam.

B. iij

Ioannis Despauterij Niniuſitę.

Proſa quidem clara eſt, & carmine ditior omni.

Quādo relatiuū qui quæ quod præponitur antecedenti, ſicut antecedens cum eodē uerbo cōſtruat, latine & elegāter in eodē ponuntur caſu, ut quas ad me dediſti literas fuere ineptæ, ratio eſt quia antecedens regit ab eodē uerbo, & ſecūdo uerbo datur id quod ppter expreſſum facile ſubaudiū, ut quas dediſti literas eę literę fuere ineptæ. ideo nihil uitij eſt, ſed elegātię plurimū, ut Valla, & alij de elegātia loquuti oſtenderūt. Qz ſi antecedens præceſſerit, reſpiciet magis ſecūdum uerbū uel adiectiuū, ideo cum illo cōueniet, ut liber quem miſiſti bonus eſt, legiū tamē etiā ſic antecedeſ eiuſdē caſu cum relatiuo & dicit antiptoliſ, nobiſ uicāda, licet elegātię det Auguſtinuſ dath⁹, neq; adeo reprobet Valla, ueluti in Genefi. Terrā quā poſtulas quā dringentos ſiclos aurī ualet. In euāge. Ioāniſ, Sermonē quem audiſtiſ non eſt meuſ, ſed eiſ qui miſit me patriſ. in euāge. de muliere ad puteū. Et hūc quē modo habes non eſt uir tuuſ. In eplā Ioāniſ, Vnctiōnē quā accepīſti maneat in uobiſ. Plautuſ, Naucrātē quem conuenire uolui in nauī non erat. Pſalmographuſ, Lapidem quē reprobauerūt edificātes, factuſ eſt &c. In Euange. Jeſum quem queritiſ nō eſt hic, ſurrexit. Cicero, Meā pecuniā quā tu contēniſ, eſt ad tuā opīnionem nulla, & ad meā modica, propter hęc & alia dicit in Auguſtinuſ Iodocus clichtoueuſ, dictaſ orationeſ non modo nihil uitij, uerū elegantiā habere, cui nō omnino refragor, ſed uenuoſiorem eſſe dico orationem ubi relatiuū antecedenti præponitur, ut quem ego decollauī Ioannem ſurrexit a mortuiſ. Terentiū, Quas crediſ eſſe haſ nō ſunt uerę nuptię. Naſo, Cecidere manu quas legerat herbaſ. Ouidiū, Sub qua nunc recubas arbore uirga fuit. Terentiū, Populo ut placerēt quas feciſſet fabulaſ, apud Ciceronē in Saluſtiū Alij legunt, Nunquid eoſ quos protulit Scipioneſ, & Metelloſ ante fuerūt opīnionis aut glorię, alij legunt, Nunquid hi quos & cætera. Quintiliānuſ, Non ſuſtineo eoſdem expetere conuictuſ, ne quos porrexerim ciboſ uenena fiant. Dixi in regula, uerbo, quia danē eiſdem, quod ſi abſuerit oratio erit minime latina, ut quas ad me dediſti fuerunt literaſ pulchre, peruerſe dicitur. Virgiliuſ primo ænei dicit. Uultis & hiſ mecum pariter conſidere regniſ. Urbem quam ſtatuo ueſtra eſt, ſubducite nauē. ubi Seruiuſ ait urbem pro urbe per antiptoliſim, ut muli uolunt. Meliuſ tamen uultis biſ repetendū, ut uultis conſidere mecum, & uultis urbem quā ſtatuo. Hęc Seruiuſ, Sic ꝑo Donatuſ, lege autem ne ſit error, Quam ſtatuo urbē ueſtra eſt. Landinuſ ſic, quæ dicta ſunt placēt, & fortaliſſe morem imitatuſ

est græcorum, qui antecedens in casu quo sit relatiuum sæpius q̄ in eo quem requirit, uerbum reponere malunt. sic Terentius, Fabulas quas fecisset ut placere populo. Hæc Landinus. Sunt autē omnia nobis arridentia, ut Serui. Virgiliū, ita Badius recte excusat Terentiū dicentē, Eunuchū quem dedisti nobis, quas turbas fecit, totū em̄ legit interrogatiue, quem, id est qualē Eunuchū dedisti nobis, quas, i. quales turbas fecit. q. d. non uerū dedisti Eunuchū, sed subornatum qui uirginem uitauit & cætera.

Secunda de Relatiuo regula oratoria.

**Si referens ponas inter generū variorum
Casus, haudq; sequens fuerit propriū, dabis ut uis,
Sin propriū fuerit, referens conforme sit illi.**

Quotiescūq; relatiuū qui, quæ, quod ponitur inter casus diuersorum generū, & sequens nomen fuerit propriū, relatiuū sequenti simile erit in genere, quod interim etiā ab doctis non seruatur. Si ꝑo sequens appellatiuū fuerit, relatiuū utriusq; cōformabitur. Hanc regulam ponit Seruius ænei. i. ibi. Est in secessu longo locus insula portū Efficit obiectu laterū & c. Prioris ptis exēpla sunt. Sal. Est in carcere locus quod tullianū appellatur, hic tullianum est propriū nomen, carcere appellatiuū. Paulus, In semine tuo qui est christus, sed christus proprie est appellatiuū. Idem, Fundamentū aliud nemo potest ponere præter id quod positū est, qui est Iesus christus. Sic scdm Vallā Dathum, Honoratū, aliosq; doctissimos dicendū est. In Cimbria est urbs quod Gandauū appellatur. In gallia est oppidum quæ insulæ dicuntur & c. Doctissimi tamen, ut notauit Mancinellus, id nō semper obseruant. Valerius Maxi. lib. ij. Antea senatus assiduam stationem eo loci peragebat, qui hodie senaculū appellatur. nos tamē elegantiam sequamur, nec semel aut bis inuentū pro lege usurpemus. Posterioris partis exempla sunt. Pli. In Coitu ꝑo lune quod interlunū uocāt. Potuisset dicere quæ, sed nō tā elegāter. Tullius præcedenti conformauit dicens, Homines tuentur illū globum, qui terra dicitur. Alibi contra, his animus datus est ex illis sempiternis ignibus, q̄ sydera & stellas uocatis. Idē, Terra oīs est insula q̄dā circūfusa illo mari, quæ oceanū appellatis, sed quia dei nomē est propriū, iudicat ad priorē partē ptinere ueluti, Est opus Ciceronis qui cato inscribit & q̄uis iu uerbis uocādi sæpius locū habeat regula, potest tamen &